

(طرح نامه و پرسش نامه مطالعاتی درس ترجمه و شرح ۱)

تذکرات:

۱. پرسش نامه درس ترجمه و شرح یک قرآن کریم، مربوط به سوره های، بقره و بخشی از سوره آل عمران می باشد.
۲. پرسشها طرح نامه براساس تفسیر نمونه تنظیم شده اند.
۳. در بخش واژگان منتخب، جهت ترجمه و شرح و توضیح مختصر لغات، به کتاب قاموس قرآن، تألیف استاد سید علی اکبر قرشی مراجعه فرمایید.
۴. با توجه به اینکه ترجمه و شرح، کار عملی ندارد، نیاز به ارسال پاسخ طرح نامه نمی باشد.
۵. لطفاً پاسخ سؤالات را با مراجعه به منابع ذکر شده، تهیه نموده و برای امتحان مطالعه نمایید.
۶. آدرس پاسخ هر سؤال در ذیل آن بیان شده؛ که عدد اول از سمت راست مربوط به شماره جلد تفسیر نمونه، و عدد دوم، نشان دهنده صفحه آن می باشد.
۷. با عنایت به اینکه تفسیر نمونه دارای چابهای مختلف است، جهت ملاحظه پاسخها به ذیل آیات مورد نظر که شماره آنها مشخص است، مراجعه نمایید.
۸. لطفاً ترجمه آیات مشخص شده را از ترجمه تفسیر نمونه مطالعه نمایید.

الف: پرسش های تفسیری از سوره بقره و آل عمران

۱. اعتراض یهودیان و پاسخ خداوند متعال در مورد تغییر قبله را بیان کنید؟ (۴۸۰/۱)
۲. مراد از امت وسط در آیه (وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا) بقره/۱۴۳ چه می باشد؟ ۴۸۳/۱
۳. مراد از واژه شهداء در آیه (... لَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا) بقره/۱۴۳ چیست؟ و ارتباط این جمله با (امه وسطا) چیست؟ ۴۸۳/۱
۴. با توجه به مقام عصمت پیامبر اکرم(ص)، آیه ۱۴۵ سوره بقره، (وَلَئِنْ أَتَبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ...) چه هدفی را دنبال می کند؟ (۴۸۳/۱)
۵. آیه (الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ) بقره ۱۴۷ در مقام بیان چه مطلبی می باشد؟ (۴۹۸/۱)
۶. آیه (وَلِكُلِّ وِجْهَةٍ هُوَ مُوَلِّيُهَا) از سوره بقره آیه ۱۴۸ به چه معنی می باشد؟ (۵۰۴/۱)
۷. با توجه به آیه ۱۵۰ سوره بقره، (وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ...) فلسفه تغییر قبله را بیان کنید؟ (۵۰۷/۱)
۸. جهت تقدم "تزکیه" بر "تعلیم" در آیه ۱۵۱ سوره بقره را بیان کنید؟ (۵۱۰/۱)
۹. تفاوت میان دو واژه "کتاب" و "حکمت" در آیه (وَيَعْلَمُكُمْ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ) بقره/۱۵۱ چیست؟ (۵۱۴/۱)
۱۰. مراد از صبر در آیه (اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ) بقره/۱۵۳ را بیان نمایید؟ (۵۱۸/۱)
۱۱. مراد از حیات جاودانه شهیدان در آیه ۱۵۴ سوره بقره (بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ) را بیان کنید؟ (۵۲۱/۱)
۱۲. فلسفه امتحان های الهی چیست؟ (۵۲۶/۱)
۱۳. رمز پیروزی در امتحان های الهی و فائق آمدن بر سختی ها را بیان کنید؟ (۵۳۰/۱)
۱۴. حقیقت معنای کلمه استرجاع (إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ) بقره/۱۵۶ را بیان کنید؟ ۵۳۱/۱

۱۵. معنی و مراد از کلمه "تَطَوَّعَ" در آیه ۱۵۸ سوره بقره (إِنَّ الصَّغَا وَالْمَرْوَةَ مِنَ شَعَائِرِ اللَّهِ...) را بیان کنید؟ (۵۴۴/۱)
۱۶. مقصود از لَعْنِ (الله) و لَعْنِ (لاعنان) در آیه ۱۵۹ سوره بقره چیست؟ (۵۲۲/۱)
۱۷. در آیه ۱۶۰ سوره بقره (فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ) مشتمل بر چه نکاتی است؟ (۵۴۸/۱)
۱۸. مراد از (تَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ) در آیه ۱۶۶ سوره بقره چیست؟ (۵۶۶/۱)
۱۹. با توجه به آیه ۱۶۹ سوره بقره (إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ...) برنامه‌های شیطانی را بیان فرمائید؟ (۵۷۰/۱)
۲۰. مفاد حصری مستفاد از کلمه (انما) در آیه ۱۷۳ سوره بقره را بیان کنید؟ (۵۸۲/۱)
۲۱. در تفسیر آیه (فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ) ۱۷۳ سوره بقره، چه وجوهی ذکر شده است؟ (۵۸۳/۱)
۲۲. جمله (يَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا) ۱۷۴ سوره بقره به چه معنی می‌باشد؟ و کیفیت دلالت آن بر تجسم اعمال را روشن سازید؟ (۵۹۲/۱)
۲۳. منظور از (وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ...) در آیه ۱۷۴ سوره بقره چیست؟ (۵۹۱/۱)
۲۴. مراد از (لَفِي شِقَاقٍ) در آیه ۱۷۶ سوره بقره چیست؟ (۵۹۵/۱)
۲۵. از استعمال کلمه (خیر) به جای کلمه (مال)، در آیه ۱۸۰ سوره بقره چه نکته‌ای استفاده می‌شود؟ (۶۱۵/۱)
۲۶. از مقید شدن واژه "وصیت" به قید (بالمعروف) در آیه ۱۸۰ سوره بقره چه نکته‌ای فهمیده می‌شود؟ (۶۱۶/۱)
۲۷. مراد از جمله (فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ...) از آیه ۱۸۱ سوره بقره چیست؟ (۶۱۶/۱)
۲۸. آثار تربیتی، اجتماعی و بهداشتی روزه را به صورت خلاصه بیان کنید؟ (۶۲۸/۱)
۲۹. مراد از فتنه در آیه ۱۹۳ سوره بقره و معانی فتنه در قرآن کریم را بنویسید؟ (۱۷/۲)
۳۰. جمله (الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ) در آیه ۱۹۴ سوره بقره به چه معنی می‌باشد؟ (۱۹/۲)
۳۱. با توجه به جمله (وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ...) بقره/۱۹۵ چگونه انفاق سبب نجات جامعه از هلاکت می‌شود؟ (۲۱/۲)
۳۲. مفاد جمله (ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ...) بقره ۱۹۹ چیست؟ ضمناً فلسفه اقتصادی حج را شرح دهید؟ (۳۱/۲)
۳۳. لیلۃ المبيت به چه معناست و شأن نزول آیه مربوط به آن (۲۰۷ بقره) را بیان کنید؟ (۴۶/۲)
۳۴. تناسب و ذیل آیه ۲۰۷ سوره بقره (... وَاللَّهُ رَعُوفٌ بِالْعِبَادِ) با آغاز آن (وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي...) را بنویسید؟ (۴۶/۲)
۳۵. جمله (ادْخُلُوا فِي السَّلْمِ كَافَّةً) از آیه ۲۰۸ سوره بقره به چه معنی می‌باشد؟ (۵۰/۲)
۳۶. مراد از (أُمَّةً وَاحِدَةً) در آیه ۲۱۳ سوره بقره چیست؟ (۵۷/۲)
۳۷. چگونگی دلالت آیه ۲۱۶ سوره بقره (كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ...) بر یک اصل اساسی در قوانین تکوینی و تشریحی را بیان کنید؟ (۶۵/۲)
۳۸. مراد از "حبط" و "تکفیر" در قرآن را بیان کنید؟ (۷۰/۲)
۳۹. منظور از "عفو" در آیه ۲۱۹ سوره بقره چیست؟ (۸۰/۲)
۴۰. مقصود از تعبیر (وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ) (آیه ۲۱۹ بقره) در مورد خمر و میسر چیست؟ (۷۴/۲)
۴۱. فلسفه و حکمت نهی قرآن از ازدواج با زنان مشرک را بنویسید؟ (۸۸/۲)
۴۲. جمله (وَأَلْهَنَ مِثْلَ الَّذِي عَلَيْنَ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْنَ دَرَجَةٌ) (آیه ۲۲۸ سوره بقره) بیانگر چه مطلبی است؟ (۱۱۰/۲)
۴۳. جمله (فَاعْتَرَلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ) (آیه ۲۲۲ بقره) به چه معناست؟ (۹۱/۲)
۴۴. از جمله (وَقَدْ مَوَّأُوا لَأَنْفُسِكُمْ وَأَتَقُوا اللَّهَ) در آیه ۲۲۳ بقره چه مطلبی استفاده می‌شود؟ (۹۷/۲)
۴۵. آیا می‌توان گفت: "زن و مرد باید در تمام شئون و کارها مساوی باشند؟ چرا؟ (۱۱۵/۲)

۴۶. مراد از جمله (إِلَّا أَنْ يَخَافَا) در آیه ۲۲۹ سوره بقره (...وَلَا يَجِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ) را بیان کنید؟ (۱۱۸/۲)
۴۷. جمله (فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهٗ ...) در آیه ۲۳۰ بقره در مقام بیان چه حکمی از احکام نکاح و طلاق می‌باشد؟ (۱۳۹/۲)
۴۸. آیه ۲۳۵ سوره بقره (وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ...) بیانگر کدام حکم از احکام نکاح و طلاق است؟ (۱۳۹/۲)
۴۹. مراد از (... وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ) در آیه ۲۳۸ سوره بقره از دیدگاه مفسران را بیان کنید؟ (۱۴۷/۲)
۵۰. مراد از (یتوفون) در آیه ۲۴۰ بقره چیست؟ (۱۵۱/۲)
۵۱. آیه ۲۳۹ سوره بقره، چه حکمی از احکام نماز را بیان می‌کند؟ (۱۴۷/۲)
۵۲. مقصود از جمله (فَإِنْ خَرَجْنَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ ...) در آیه ۲۴۰ بقره را بیان کنید؟ (۱۵۰/۲)
۵۳. مراد از "مَتَاعٌ" در آیه ۲۴۱ سوره بقره چیست؟ (۱۵۳/۲)
۵۴. عبارت (الْمُ تَر) در آیه ۲۴۳ یعنی چه و مخاطب آن چه کسی می‌باشد؟ (۱۵۶/۲)
۵۵. آیه ۲۴۳ سوره بقره (الْمُ تَرِ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ...) چه چیزی را بیان می‌کند و ناظر بر کدام مطلب اعتقادی می‌باشد؟ (۱۵۷/۲)
۵۶. مراد از "قرض الحسنه" در آیه ۲۴۵ سوره بقره چیست؟ (۱۶۱/۲)
۵۷. مراد از "تابوت" در آیه ۲۴۸ سوره بقره چیست؟ (۱۷۳/۲)
۵۸. مراد از (وَلَوْ لَا دَفَعُ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ) در آیه ۲۵۱ سوره بقره چیست؟ (۱۸۰/۲)
۵۹. با توجه به جمله (لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ) در آیه ۲۵۶ بقره، جنگ‌های مسلمانان با مشرکین چگونه توجیه می‌شود؟ (۲۰۵/۲)
۶۰. منظور از "عرش" و "کرسی" در آیه ۲۵۵ سوره بقره چیست؟ (۲۰۵/۲)
۶۱. جمله (إِيتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ) (در آیه ۲۶۵ سوره بقره) به چه معنی است؟ (۲۴۳/۲)
۶۲. مراد از تشبیهی که در آیه ۲۶۶ بقره ذکر شده چیست؟ (۲۴۴/۲)
۶۳. فرق بین (مَا كَسَبْتُمْ) و (وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ) در آیه ۲۶۷ بقره را بیان نمایید؟ (۲۴۸/۲)
۶۴. اقسام هدایت رانام برده و مراد از (لَيْسَ عَلَيْكُمْ هُدَاهُمْ) در آیه ۲۷۲ سوره بقره را بیان کنید؟ (۲۵۹/۲)
۶۵. مراد از (وَمَا تَنْفَعُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِلْأَنْفُسِكُمْ) در آیه ۲۷۲ بقره را توضیح دهید؟ (۲۶۲/۲)
۶۶. مقصود از (وَجْهِ اللَّهِ) در آیه ۲۷۲ چیست؟ و چرا تعبیر به وَجْهِ اللَّهِ شده است؟ (۲۶۳/۲)
۶۷. مراد از "متخبط" شدن رباخوار توسط شیطان (در آیه ۲۷۵ بقره) چیست؟ (۲۷۲/۲)
۶۸. مفاد آیه ۲۸۰ سوره بقره را بیان کنید؟ (۲۷۲/۲)
۶۹. با توجه به متن و پاورقی تفسیر نمونه (ج ۳/ص ۲۹۳)، معنا و نقش کلمه (عُقْرَانِكَ) را در آیه ۲۸۵ بقره را بیان کنید؟ (۲۹۳/۳)
۷۰. با توجه به آیه ۲۸۶ سوره بقره، فرق "نسیان" و "خطا" را بیان کنید؟ (۲۹۶/۲)
۷۱. تفاوت دو واژه "عفو" با "مغفرت" در آیه ۲۸۶ بقره چیست؟ (۳۲۰/۲)
۷۲. با توجه به اینکه انسان در قبال نسیان و خطا معذور است، پس تقاضای بخشش و غفران به خاطر آن دو در آیه ۲۸۶ بقره، به چه معناست؟ (۲۹۶/۲)
۷۳. محکم و متشابه یعنی چه؟ و چرا قرآن دارای متشابهات است؟ (۳۲۰/۲)
۷۴. مراد از راسخان در علم چه کسانی هستند؟ (۳۲۵/۲)
۷۵. با توجه به جمله (رُزِّنَ لِلنَّاسِ) (آیه ۱۴ آل عمران) زینت دهنده چه کسی است و فلسفه تزئین چیست؟ (۳۳۸/۲)

۷۶. چگونگی دلالت "يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ..." از آیه ۳۰ سوره آل عمران بر تجسم اعمال را بیان کنید؟ (۳۷۸/۲)
۷۷. مراد از مسلمان بودن حضرت ابراهیم(ع) در آیه ۶۷ سوره آل عمران را بیان کنید؟ (۴۶۱/۲)
۷۸. مراد از "نقص ثمرات" در آیه ۵۵ سوره بقره چه می باشد؟ (۵۲۵/۱)
۷۹. (إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ...) در آیه ۱۵۸ بقره به چه معناست؟ و جمله (لَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا) در این آیه چه حکمی را افاده می کند؟ (۵۴۳/۱)
۸۰. مرجع ضمیر (علی حبه) در آیه ۱۷۷ سوره بقره را تعیین نموده و پیرامون آن توضیح دهید؟ (۶۰۰/۱)
۸۱. مقصود از دو جمله (فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا) و (وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ) در آیه ۱۸۴ بقره چیست؟ (۶۲۵/۱)
۸۲. مراد از (وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا) در آیه ۱۸۹ سوره بقره چیست؟ شأن نزول آن را نیز بیان کنید؟ (۷/۲)
۸۳. در تفسیر جمله (وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ...) (بقره ۲۰۵) چه وجوهی گفته شده؟ معنای جمله (أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ) (بقره ۲۰۶) چیست؟ (۴۵/۲)
۸۴. مراد از برتری (فَوْقَهُمْ) در آیه ۲۱۲ سوره بقره (وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) چیست؟ (۵۶/۲)

ب: واژگان

لطفاً واژگان منتخب ذیل را براساس منبع یاد شده (قاموس قرآن) شرح و توضیح داده سپس ترجمه کنید؟

سُفْهَاءٌ - شهداء - تَقَلَّبَ وجهه - ممتزین - وَجْهَةٌ - حِكْمَةٌ - الْفِينَا - يَنْعِقُ - صُمٌّ - بُكْمٌ - بَأْسَاءٌ - ضُرَّاءٌ - جَنَفٌ - يُطِيقُونَ - فِدْيَةٌ - خَيْطُ الْاَبْيَضِ - تُدَلُّوا - قَضَيْتُمْ - كُرْهٌ - اَيْمَانٌ - قُرُوءٌ - مُقْتَرٌ - رِجَالٌ - رُكْبَانٌ - اَضْعَافٌ - سِنَةٌ - قِيَوْمٌ - يُوودٌ - خَاوِيهٌ - عُرُوشٌ - لَمْ يَتَسَنَّهٌ - صَفْوَانٌ - اِعْصَارٌ - تَعَفُّفٌ - اِلْحَافٌ - يُمْلِلُ - اِصْرٌ - تَاوِيلٌ - رَبَانِيَيْنٌ - شَفَا - خَبَالٌ - تُبُوئِيٌ - تَمْحِيصٌ - اِمْلَاءٌ - زُحْرِحَ - مَفَازَةٌ - عَشِيٌّ - اِبْكَارٌ

ج: آیات منتخب

آیات شریفه جهت ترجمه عبارتند از:

سوره بقره:

۱۵ - ۱۷ - ۲۹ - ۴۴ - ۷۱ - ۸۱ - ۹۰ - ۱۰۶ - ۱۱۲ - ۱۲۰ - ۱۲۴ - ۱۳۳ - ۲۶۶ - ۲۶۱ - ۲۵۶ - ۲۲۲ - ۲۱۶ - ۲۱۰ - ۱۹۹ - ۱۸۶ - ۱۶۵ - ۱۶۴ - ۱۴۶ - ۱۴۱

سوره آل عمران:

۱۰۶ - ۱۱۰ - ۱۱۵ - ۱۱۶ - ۱۳۲ - ۷ - ۱۴ - ۲۹ - ۳۰ - ۵۴ - ۶۱ - ۶۸ - ۷۹ - ۲۰۰ - ۱۹۵ - ۱۸۸ - ۱۸۵ - ۱۳۴ - ۱۴۵ - ۱۴۹ - ۱۵۹ - ۱۷۰ - ۱۷۸ - ۱۸۰ - ۹۲ - ۱۰۲

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته

تهیه و تنظیم از گروه تفسیر و علوم قرآن جامعه الزهراء(س)